

Latvijas un ārzemju draudzības un kultūras
sakaru biedrības partijas pirmorganizācijas
sapulces 1981.g. 28. janvāri protokols 45

Dienas kārtībā:

"Par gada darba rezultātiem miermīligās ārpolitikas
un padomju sabiedrības sasniegumu propagandas aktivī-
zēšanu ārzemju sabiedrības vidū."

(ziņo b.b. Brolišs, Baranovskis).

Sapulci vada: b.V.Sops

Protokolē: b. V.Rotke

No 15 komunistiem ieradušies 14; viens kandidāts.

KLAUSIJĀS:
J.BROLISS

Kā aizvadītā gāda centrālais pasākums jāmin Latvijas PSR Kultūras dienas Niderlandē. Visi tajās piedalījušies kolktīvi veica patiešām sekmīgu darbu.

Gāda laikā pieaudzis arī mūsu biedrības kolktīvo biedru skaits. Tagad mums ir 339 šādu kolktīvo uzņēmumu. Viens no mūsu galvenajiem uzdevumiem ir audzināt viņus internacionālisma un patriotisma garā. Šeit liels darbs bazējas galvenokārt uz biedrības referentiem.

Daudz atzinīga sekciju konferences organizēšanā veikuši tādi mūsu darhiniieki kā R.Ledīpa un J.Bindulis. Reizēm vēl vājs ir darbs ar kolktīvajiem biedriem, nav vēl istas prasmes šo darbu sekmīgi īstenot.

Rūpīgāk vajag izvēlēties biedrus, kurus mēs sūtām uz ārzemēm. Gadās situācijas, kas liecina, ka šie biedri nav bijuši politiski izglītoti un nepārzin mūsu valsts kritiskos momentus.

Par pienākuma sajūtu darbiniekiem. Bieži vērojama nokavēšanās darbā. Liela nozīme mūsu darbā ir tehniskajiem darbiniekier Taču jāatzīst, ka arī uz viņiem reizēm nevar paļauties. Vāji mūsu kolktīvā nostādīts biedriskās kritikas līmenis. Labāks varēja būst arī saimniecības darbs. Ierosinu kādu no partijas sapulcēm sarīkot par tēmu "Atbildības sajūta darbā".

A.BARANOVSKIS

Tāpat kā Draudzības b-bas, arī Kultūras sakaru komitejas darbs 1980.g. tika virzīts vispirms uz to, lai maksimāli sekmētu PSKP XXV kongresā nosprausto kursu uz starptautiskā saspilējuma tālāku izkliedēšanu, kura raksturigākā izpausme ir politisko kontaktu nostiprināšana, sadarbības izvēršana ekonomikā, kultūrā, zinātnē un citās sfērās.

Pašreizējās starptautiskās situācijas ipatnība-divu pretēju, savstarēji izlīdzinošu tendenču (saspilējuma izkliedējumā un saspilējuma pastiprināšanās) cīņa, kādu ideologiskās konfrontācijas pastiprināšanās noteica šī darba stratēgisko virzību.

No vienas puses - mums jādara viss iespējamais, lai sekmētu saspilējuma izkliedēšanas politiku, lai nelautu mūs ievilkrt "auktastā kara" periodam raksturīgajā konfrontācijā. Bet, no otras puses - partija mūs aicina ieņemt aizvien uzbrūkošākas pozīcijas ideologiskajā laukā, sociālistiskās ārpolitikas aizstāvēšanā.

ASV un dažu sabiedroto centieni torpedēt kontaktus un sadarbību ar mūsu zemi radīja situāciju, kad tikai sabiedriskās organizācijas 1980. gadā bija spējīgas praktiski iestenot šos uzdevumus, izmantojot tā dēvētos neoficiālos kanālus. Tas uzlika mums lielus pienākumus un lielu atbildību.

KSK visumā sekmīgi tika galā ar saviem uzdevumiem, deva savu ieguldījumu tajā savdabīgajā Padomju Latvijas kulturas un mākslas ofensīvā, kas pērn tika izvērsta Amerikā, Eiropā un pat Āzijā:

- Lielas mākslas izstādes ASV, Kanādā un Berlinē,
- K.Sebra un E.Radziņas viesizrādes ASV,
- Rīgas kinostudijas mākslas un dokumentālo filmu demonstrējumi ASV, Kanādā, Austrālijā, Zviedrijā un Rietumberlinē,

+ vairāk nekā 10.000 mūsu grāmatu, apmēram 1000 komplektu periodikas izdevumu, vairāk nekā tūkstoš skanuplašu un veirāki simti diapozitīvu, kas tika nosūtīti nevēlēti atsevišķiem kulturas sakaru aktivistiem, bet arī vairākam ASV un Kanādas valsts bibliotēkām un Stokholmas universitātei,

- 37 Padomju Latvijas mākslinieki, rakstnieki, aktieri un citi kulturas darbinieki, kas ar KSK starpniecību apmeklēja 8 ārvalstis, rīkoja koncertus, dzejas vakarus, lasīja lekcijas, rādīja diafrozitīvus.

Tas viss palīdzēja neutralizēt baikotu, ko bija izsludinājušas Savienotās Valstis un dažas to sabiedrotās, pārtraucot kontaktus ar Padomju Savienību.

Manuprāt, tiklab Draudzības biedrības, kā arī Kulturas sakaru komitejas panākumus starptautiskajā kulturas sakru izvēršanā noteica:

- 1) mūsu partijas un valdības konsekventā un reizē mierīga rīcība šajā sarežģītajā starptautiskajā situācijā, kas labvēlīgi noskanoja ārvalstis sabiedrības lielāko daļu pret mūsu zemi,
- 2) Padomju Latvijas izcilie sasniegumi, it īpaši kultūras jomā,
- 3) mūsu darba aktivizēšanās, ko sekmēja republikas partijas Ķ atbalsts un sabiedriskā aktīva plašāka iesaistīšana mūsu darbā,

Mūsu republikas kultūras un mākslas sasniegumu demonstrēšana ārzemēs, bez šaubām, ir viens no visefektivākajiem, uzskatamākajiem veidiem kā starptautiskajai sabiedrībai pateikt partiesību par sociālismu, ko b. Zimjanins Socialistisko valstu komunistisko un strādnieku partiju ideoloģiskajā apspriedē Budapeštā 1978. gadā formulēja kā svarīgāko mūsu ārpolitiskās propagandas virzienu. Kā mēdz teikt, labāk vienreiz pašam redzēt, nekā desmit reizes dzirdēt citus par to runājam. Tāpēc arī šogad KSK darba plānā pamatakcents likts uz

mūsu kultūras un mākslas maksimāli plašu propagandēšanu ārzemēs, konkrēti ārzemju latviešu vidū.

Paredzēts Dailēs teātra aktieru brauciens uz ASV ar G.Priedes lugu "Zilā", republikas zinātnieki dosies uz starptautiskām konferencēm Stokholmā un Mērburgā. Rietumberlinē un Zviedrijā plānotas vairākas mākslas darbu ekspozīcijas. Mūsu grafiķiem būs iespēja piedalīties starptautiskās izstādēs - konkursos Midlsboro un Bredfordā(Anglijā). Vairākiem dziedonjiem, atskanotājmāksliniekim un, iespējams, baletdejotājiem, tiek plānots brauciens uz Somiju.

Būtu pilnīgi nepareizi mazināt to lomu, kāda ārējās propagandas darbā, darbā ar ārzemniekiem ir vārdam. Tā nav nejausība, ka mums vieglāk ir panākt teātra izrādes organizēšanu, nekā kultūras ministra vietnieka Putekļa, kāda žurnālista vai komitejas darbinieka uzstāšanos emigrantu auditorijā. Cilvēki Rietumos baidās no patiesa vārda par sociālistisko īstenību un reizē - alkst pēc tā. Tas mums jājēm vērā un maksimāli jāizmanto. Pirmām kārtām, neoficiālajās sarunās jeb kuluāru sarunās, kas mūsu darbā ir ik uz soļa - it īpaši strādājot ar individuālajiem viesiem, kurušķaitis - 97. Es personiski varētu minēt sarunu ar Ulci par Polijas notikumiem, sarunas Lielbritānijā un Īrijā ar sabiedriskiem darbiniekiem, žurnālistiem, augstskolu pasniedzējiem, studentiem par Afganistānu, tā dēvētām "komunisma briesmām" un padomju militāriem draudiem; sarunas asv un Kanādā par PSRS ekonomiskās politikas stratēģiju un taktiku utt.

Starp citu, es uzskatu, ka nevajag kautrēties tēmu izvēlē. Mums nav jābūt pasīvā lomā - tikai jārunā par to, ko mūsu draugi vai arī nedraugi uzskata par t.d. šaurām vietām.

Brīvas politiskas sarunas pie kafijas - gan vieglāk, gan grūtāk risināt. Tās prasa labu sagatavotību. Biemžēl mūsu sarunu partneri nereti ir labāk sagatavoti par mums. Tas kontingents, ar kuru mēs strādājam (mākslinieki, aktieri, dzejnieki), par nožēlošanu, politiķi ir visai vāji sagatavoti.

Mūsu uzdevums 1

- palielināt politiskās informācijas nozīmi, mūsu darbinieku un aktīva mācības,
 - cilvēku rūpīgāka sagatavošana ārzemju braucieniem,
 - pētīt mūsu ideoloģisko pretinieku propagandas saturu, formas un metodes.

Īpaša loma mūsu ideologiskajā darbā tā efektivitātes paaugstināšanā ir presei un konkrēti - mūsu komitejas izdevumiem. Pērn mēs izdarījām dažus kvantitatīvus un kvalitatīvus pārkārtojumus šai jomā. Domāju, ka republikas ekonomikas un kultūras sasniegumi,

tās panākumi starptautiskajā sadarbībā, mūsu darbs radīs objektīvus priekšnoteikumus, lai mūsu izdevumi kļūtu interesantāki un vēl iedarbīgāki. Debates.

P.DUCMANIS.

Nupat kā atgiezos no Kānādas. Un uzreiz gribu atzīmēt, ka daudz rūpīgāk jāizvēlas kandidatūras, ko sūtam uz arzemēm. Cilvēkiem jāprot diskutēt par mūsu valsts iekšpolitikas un ārpolitikas jautājumiem. Īpaši jāuzsver zināšanas par Latvijas vēsturi.

Mūsu laikraksta "Dzimtenes Balss" aizvadītajā gadā izvērstā kontrpropagandas darbība. Laikraksta slejās aktivizēta partijas dzīves lomas atspoguļošana mūsu dzīvē. Galvenais tomēr ir kontrpropagandas darbs, mūsu ienaidnieku apgalvojumiem un meliem dotais pretspars. Domāju, ka veiksmīgi atspoguļoti presē bija arī Latvijas PSR 40. dagadienas sviniņu notikumi. Aktīvi pastiprinās uzbrukumi mūsu rakstiem "Dz.B." un "Atbalsi". Tas ir tāpēc, ka mēs savā darbā vadāmies pēc uzbrukšanas politikas.

Mūsu kontrpropagandas darbu zināmā mērā kavē tas, ka mūsu republikā nav operatīva informācijas izdevuma par notikumiem un pasākumiem gan republikā, gan visā mūsu valstī. Reizēm lasītājs saņem informāciju, kas nav vairs pietiekoši aktuāla, tātad arī neizraisa cerēto interesi un atsaucību.

A.JUŠKA.

Runājot par Holandi, jāpēm vērā, ka tā ir NATO bloka valsts, tātad mums naidīga. Tas radīja zināmas grūtības mūsu uzturēšanās un koncertu laikā. ļoti skikta bija kultūras dienu reklāma. Daudzi cilvēki vispār nezināja, ka tādas Latvijas dienas notiks. Taču neskatoties uz visiem praktiskajiem trūkumiem uzskatu, ka mūsu Kultūras dienu programma un uzdevums pilnībā tika izpildīts.

J.CELMINS

Strādājot ar emigrācijas jaunatnes sabiedrību, joprojām pastāv zināmi sarežģijumi mūsu darba un uzdevumu realizēšanā. Šī gaga Vasaras kursiem Rīgas Minsteres latviešu gimnāzijas politiskajā seminārā ir pieņemta rezolūcija šos kursus boikotēt. Tas radīs zināmas grūtības. Arī mums šajā ziņā ir jārada pretspars. Lai apzinās, ka ar kursu boikotu zaudētāji būs emigrācijas jaunieši paši. Jāpadoma, kāda veida to labak izdarīt, kā aktivizēt savu darbību.

Lietderīgi būtu organizēt kādu politisku semināru kopā ar komjau-
natnes darbiniekiem un starptautiskiem politiskiem komentetajiem.
Lietderīgas būtu arī politiskas diskusijas, kurās mēs varētu gūt
prasmi diskutēt, kas mūsu darbā ir ļoti svarīgi.

Ziemas mēnešos Jaunatnes sekcijā esam nolēmuši noklausities
"Iso kursu emigrācijas politikā".

R.LEDDINA

Biedrības darbā liela nozīme ir darbam ar tūristu grupām.
Ārzemju delegācijām viesojoties, liels svars un slodze gulstas uz
kolektīvajiem biedriem, kuri iekļaujas visos pasākumos. Kādā līme-
ni mēs paveicam savu darbu, no tā daudzkārt ir atkarīgs, vai šis
tūrists atgriezies savās mājās runās par mums labu vai sliktu.
Savukārt mūsu dažs lielā mērā ir atkarīgs no kolektīvajiem biedriem,
no viņu prasmes un mākas izraisīt tūristos interesi par savu darbu
Konkrēts piemērs. Zviedrijas grupai ciemojoties Rīgā, 14 turisti
atgriezušies mājās iestājās biedrībā "Zviedrija-PSRS". Domāju, ka
tā ir laba reklāma mūsu darbam.

Jāsāk jau laikus domāt par PSRS Dienām Norvēgijā. Varētu vēlēties
savlaicīgāku reklāmu rietumu pusē, lai cilvēki zinātu, kādi pasākumi
būs. Laiatzīmē, ka pēdējā laikā uzlabojusies mūsu sadarība ar VAS
"Inturists". Kaut gan darbā ar somu tūristiem joprojām ir problēmas.

V.ROTKE.

Neskatoties uz aizvadītā gada starptautiskās situācijas nelabvēlīgumu
tomēr ir gūti konkrēti panākumi PSRS mierīgās ārpolitikas realizē-
šanā. Zināmā mērā ņī nelabvēlīgā politiskā situācija ietekmēja ari
mūsu darbu. Reizēm bija jāsastopas ar tīri praktiskām grūtībām, pie-
mēram, pasta streiki, ārvalstu vēstniecību noraidošā nostāja vīzu iz-
smiegšanas jautājumos. utt. Taču neskatoties uz visu to, Mākslas sek-
cija savus 1980.g. plānotos uzdevumus pilnībā realizēja.

Milzīgs balsts mūsu darbā ir sabiedriskais aktīvs. Bez tā mēs mū-
esam administratīvi darbinieki. Darba sekmīgā realizēšanā ir svarīgi
šo aktīvu veidot politiski stabilu, iepazīstināt ar emigrācijas politi-
skās un kultūras dzīves norisēm un aktualitātēm, lai mūsu cilvēki,
emigrantu mītnes zemēs aizbraucot ar vienu vai otru problēmu nesas-
taptos pirmo reizi.

B.ŠNEIDERE

Debatēs tika izbeiktas daudzas svarīgas problēmas.

Aktuals ir jaubājums par propagandas materiālu nepietiekamo efektivitāti. Taču tas prasīs zināmu laiku. Lielāka vērība jāpiegriež mūsu cilvēkiem, gan pašu darbiniekiem, gan aktīviem, kurus mēs sūtām uz ārzemēm. Jāceļ to politiskais līmenis, spēja diskutēt par politiskām un ekonomiskām tēmām.

Lielāka vērība jāpiegriež arī tūristu uzturēšanās programmu sagatavošanai. Nāks klāt jauni objekti, kuri būs atlauti ārzemju tūristu apmeklēšanai. Jāturpina organizēt tikšanās pa profesijām. Tās tuvina cilvekus, palīdz ātrāk atrast kopēju valodu.

Ari darbs ar aktivistiem varētu būt labāks. Reizēm iznāk, ka mēs paši pārāk maz pazīstam savus cilvēkus. Būtu lietderīgas biežakas tikšanās un pasākumi.

Par mūsu dienām ārzemēs. Galvenais ir panākt, lai pēc šiem pasākumiem izveidojas kontakti un sarakste ar organizācijām un cilvēkiem. Jo mums būs plašāks aktīvs ārzemēs, jo sekmīgāks būs mūsu darbs.

Nolēma: Novērtēt pozitīvi Komitejas kultūras sakariem ar tau-tiešiem ārzemēs, Latvijas miera aizstāvēšanas komitejas un Latvijas un ārzemju draudzības biedrības darbību PSKP un Padomju valdības mierīgās āropolitikas propagandas laukā 1980.gadā.

Uzskatīt par vienu no galvenajiem uzdevumiem 1981.gadā - pastiprināt PSRS mierīgās āropolitikas un padomju tautas sasniegumu propagandu ārzemju sabiedrības vidū. Iestāžu vadībai pastāvigu uzmanību veltīt aktīva apmācībai darbam ar ārzemju viesiem. Celi katru darbinieku personīgo atbildību par uzticētajiem pienākumiem.

Partijas grupās regulāri kontrolēt un analizēt darbinieku politiskās darbības efektivitāti ārzemju sabiedrības vidū.

Priekšsēdētājs *V.Sops*
Sekretārs *V.Rotke*